

(Ž i n i o s i š L i e t u v o s)

Prezidento A. Smetonos mirties 14-ose metinėse, našlė Sofija Smetonienė ir sūnus Julius neša prie kapo padėti gėlių puokštę. Kairėje skaučiui ir skautų būreliui, padėje prie kapo savo vainiką. Nuotr. V. Bacevičiaus.

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-8344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-8344. Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Sia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Pradėdami Dirvos dukart savaitinį leidimą esame suplanavę ir galimybes išgirsti skaitytojų nuomones ir pageidavimus — kas jiems Dirvoje įdomu, kas nepatinka, ko ateityje lauktų. Vieni iš skaitytojų tokius pageidavimų priminimus jau yra gavę, kiti dar gaus, kai tik ateis jų prenumeratos mokėjimo laikas.

Redakcijai labai svarbu su visais skaitytojais palaikyti glaudžiausį ryšį. Deja, kada darbo rankų tiek mažai, gi kasdien atliktinų darbų tiek daug, ir prie geriausių norų jų užsimojimų negalima įvykdyti. Bet kada jau kreipiamės į skaitytojus, tai ir skaitytojai turėtų į mūsų prašymą gausiau atsiliepti.

Iki šiol gauti atsiliepimai labai dar šykštūs ir iš jų dar negalima susidaryti vyraujančių nuomonių. Nors mes jau esame išsiuntinę per 500 tokių priminimų, bet atgal esame tik keliasdešimt tegavę.

Beveik visuose gautuose pranešimuose labai aukštai vertinamas mūsų naujas skyrius — Lietuvos Kronika, kurią ilgiau padirbėjas paruošė Dr. A. Gerutis. Yra net pageidavimų, kad tą kroniką autorius dar labiau išplėstų, net ir smulkesnes buvusio valstybinio gyvenimo žinias įterptų. Tik ką atėjusiam iš Detroito laiške skaitytojas A. M. sako: "Norėjai, kad kas parašytų dėl Lietuvos Kronikos, tą dabar ir padarau. Mano, ir daugelio supratimu, Kronika yra labai geras skyrius. Sveikiname sumanytojus, linkim visokiausio pasisekimo, linkim atkurti visą Nepriklausomo gyvenimo laiką ir įvykius."

Daugelis iš atsiliepusių pageidavo, kad Dirvoje pastoviai būtų naujausių žinių iš Lietuvos. Ir kaip patys skaitytojai mato, mes tų žinių pastoviai jau ir duodame. Tiesa, jas suorganizuoti nėra taip lengva, bet dėsime visas pastangas, kad jų būtų. Ir būtų ne pramanytų žinių iš Lietuvos, bet tikrų, paremtų statistiniais duomenimis, gautų iš labai patikimų šaltinių. Dėsime pastangas gauti žinių ir net nuotraukų, tą gyvenimą vaizduojančių.

Mes dėsime visas pastangas, kad Dirvoje galėtume teisingai atvaizduoti visas Lietuvos pasilikusiuji bėdas ir tuos mažus džiaugsmus, kuriuos jie ten, ir po okupanto sunkia letena, dar pajėgia susiorganizuoti.

Atsiliepusieji į mūsų užklausimus beveik visi sutartinai primena, kad šiais jubiliejiniais metais būtų daugiau rašoma apie Lietuvos Nepriklausomybės laikų atsielkus laimėjimus. Kai kurie net pageidauja, kad būtų Vasario mėn. 16 d. specialiai išleistas Dirvos numeris, kuriame ta visa pažanga atsispindėtų.

Redakcija šiuo reikalu yra taip nusistatę: visais 1958 metais stengsis kiek tik galima plačiau atvaizduoti Lietuvos Nepriklausomo gyvenimo laimėjimus ir atskirais straipsniais paliesti visas gyvenimo sritis. Tai jokių būdu neįmanoma padaryti

viename Dirvos numeryje. Vieno laikraščio numeris yra per daug siauri rėmai, kad galėtume tai išsamiau atvaizduoti. Todėl ir stengsimės ne vienam kuriam numeryje, bet per visus šių metų numerius šiais klausimais plačiau kalbėti.

Dviejų skaitytojų esam pabarti, kad tiek daug vietos skiriam jaunimui, ypač skautams ir santariečiams. Ypač vienas piktinasi, kad santariečių skyriuje dažnai esančių herezijų, bet tas pats skaitytojas tuoj pripažįsta, kad santariečių skyrius daug įdomesnis skaityti, negu skautų.

Keletas skaitytojų mus pagyrė, kad jaunimui duodame daug vietos ir ragina ateityje taip pat daryti. Esą, emigracijoje jaunimui visais laikais per daug mažai dėmesio buvo skiriama, todėl ir tas jaunimas taip greit tarp svetimųjų pradingo.

Pastaroji nuomonė pilnai atitinka redakcijos nuomonę. Jaunimo lietuviškai veiklai reikia atidaryti visus galimus kelius. Tegul tik jie veikia. Tegul jie ir herezijų kartais paskelbia, tegul jie ir pamaistauja prieš vyresnius. Greit jie patys pamatys, kad už juos jaunesni taip pat prieš juos jau maistauja, kaip prieš "senius".

Jaunimas turi būti jaunas, kelią skintis jauna ir drąsia energija. Ir, atrodo, mums tik džiaugtis reikia, kad to jaunimo ne tik turime, bet kai kurie ir susirūpinę, kad jam per daug vietos skiriame. Blogai mūsų tautai būtų, jei jaunimo reikėtų ieškoti ir jiems laikraštyje vietos siūlyti. O jei to dar nereikia daryti, tai mes esame dar ne tik gyvi, bet ir labai pajėgūs. (Kitą kartą kitais klausimais).

Ar įstojai į

VILTIES

draugiją?

Kas ir kur?

• Mūsų bendradarbiai iš Vokietijos atsiųstuose laiškuose sako, kad pastaruoju metu tenyškėms lietuviams rusų agentai pradėjo daug daugiau siuntinėti visokios propagandinės medžiagos. Nemažai atsiunčia mašinėlės rašytų laišku, kuriuose pilna šmeižtų prieš įtakingesnius lietuvius. Tie laišukai išsiunčiami iš pačios Vakarų Vokietijos, ir esą labai aišku, kad ten veikia jų siuntinėjimo organizuota centralė. Tik stebisi, kad vokiečių įstaigos prieš tokius rusų darbus nesiima jokių žygių. O gal patys lietuvių organizacijų centrui į vokiečius nesikreipia tokios pagalbos prašydami?

• Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. E. Bartkus sausio mėn. 26 d. lankysis Brooklyne ir su tenyškiais veikėjais aptars visus aktualiuosius klausimus.

• Chicagoje įvykusios Dainų Šventės Komitetas, iš laikomų banke pinigų gautus procentus — \$250, paskyrė muzikui K. V. Banaičiui, Jūratis ir Kastyčio operos rašymo parėmimui.

• Dainų Šventės, įvykusios Chicagoje 1956 m. pelnas taip paskirstytas:

Liet. Bendr. Chicago	...	\$1,000
Apygardai atmokėta	...	\$1,000
Kultūros Fondai, kultūriniams-muzikaliniais reikalams	...	\$402.24
Muzikos Žinioms, gaidų leidimui	...	\$1,250
Liet. Šokių Festivalio Komitetui	...	\$500
Jaunimui Dainorėlio leidimui	...	\$1,000
Muzikinio Konkurso premijoms	...	\$1,000
Sekandčiai Liet.	...	\$2,500

Iš paskirstytų sumų jau atmokėta ir pakvitatimui gauti iš Muzikos Žinių, Kultūros Fondo, Liet. Bendruomenės Vyr. Valdybos, Chicago L. B. Apygardos ir Šokių Festivalio Komiteto. Beliko tik trys neįmokėtos sumos: Jaunimo Dainorėlio leidimui, muzikiniam konkursui, ir sekandčiai Dainų Šventei.

• Dainorėlio paruošimu ir išleidimu rūpinasi J. Kreivėnas. Jis užtikrino, kad Dainorėlis greit pasirodys. Jam talkininkauja komisija, susidedanti iš kun. B. Markaičio, sesers M. Bernardos, J. Ignatonio ir A. Skridulio.

• Muzikinis konkursas (svaresnių lietuviškų kompozicijų, k. t. kantatų, oratorių, ir t. p.), bus greit paskelbtas.

• Dainų Šventei paskirtoji \$2500 suma paliekama buvusios Šventės Komiteto globoje tol, kol bus

aktualiai pradėta ruošti sekančioji dainų šventė.

• Atvykusieji į šį kraštą turi visokių reikalų imigracijos ir Natūralizacijos įstaigoje. Tos didelės įstaigos, apimančios visą Massachusetts valstybę, Bostono skyriuje jau nuo seniai dirba lietuvi Teofilė Kiešutė-Tattan. Per 30 metų dirbdama toje įstaigoje, ji daugeliui tautiečių daug pagelbėjo ir niekada neatsisakė nė vienam padėti ar patarti.

T. K. Tattan ilgų metų darbui atžymėti būrelis lietuvių ėmėsi iniciatyvos ir ruošia banketą jai pagerbti. Banketas įvyks š. m. sausio 26 d. 6 val. vakare Sheraton Plaza viešbutyje, Bostone. Ta proga jai bus įteikta lietuvių visuomenės dovana, o spausdintos programos puslapiuose bus surašyta draugijų ir atskirų asmenų sveikinimai.

• Lietuvių Studentų Sąjungos JAV studijų dienos įvyks vasario mėn. 1-2 d.d. Detroito.

Programa vyks Western YMCA patalpose, 1601 Clark St., Detroit 9, Mich. Neturintieji nakvynių, prašomi kreiptis į Detroito skyriaus sekretorę kol. Aldoną Rastenytę, 13711 Halley, Detroit 23, Mich.

LOS ANGELES

ALT S-gos Los Angeles apylinkės valdyba, susirinkusi pas apylinkės pirmininką dr. P. Pamataitį, aptarė namų, spaudos ir visą eilę apylinkės einamųjų reikalų.

ALB Los Angeles apylinkės valdyba savo posėdyje svarstė visą eilę svarbių reikalų: namų įsigijimo, kultūrinės kavalkados programos sudarymo, lietuvių dienos rengimo ir t.t.

Namų reikalų nutarta artimiausiomis dienomis išsiaiškinti su Tautinės S-gos apylinkės valdyba, kuri jau yra pradėjusi akciją už "Tautinių Namų" įgijimą Tautinės S-gos vardu. Kultūrinės kavalkados Hollywoode lietuvių programai (kovo 19 d.) apmesti metmenys ir sutarta kreiptis į atitinkamų sričių menininkus ir muzikus. "Lietuvių Dienai" birželio 29 d. numatyta dalis programos ir svarbiausia — paskirti valdybos narius pavesa tai dienai paieškoti tinkamos vietos.

Aktorius Gasparas Velička, neseniai apsigyvenęs Los Angeles mieste, praėjusį sekmadienį pirmą kartą pasirodė, kaip režisierius, Los Angeles lietuviškai publikai su savo pėties

veikalu "Lunatikai", kurį SLA 75-tos (Los Angeles) kuopos metinei šventei pastatė vietinis lietuvių dramos mėgėjų sambūris. Vaidino: Andrius, Balsytė, Dovydatienė, Gily, Pulkauninkaitė, Seliukas ir Sakys. Vakarais įvyko parapijos salėje.

Kunigas Jonas Jankus, šioje kolonijoje išbuvęs apie dešimt metų, šiomis dienomis išvyko į Brooklyną, N. Y., užimti BALFo centro reikalų vedėjo pareigas. Praeitą sekmadienį prieteliai jam surengė kuklias išleistas.

Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo 35 metų sukaktis čia buvo paminėta per Bruno Gedimino lietuvišką radijo valandėlę — VI. Bakūno pasikalbėjimu su nepriklausomos Lietuvos laikų pirmuoju jūrininkystės inspektorium dr. Juozu Jurkūnu.

CHICAGO

POBŪVIO PELNAS — KULTORINIAMS REIKALAMS

Siemet, kaip ir kasmet, Liet. Taut. Akad. Sambūris Chicagoje suruošė tradicinį Naujų Metų sutikimą. Nors oras buvo blogas ir keliai slidūs, svečių prisirinko pilnutėlė Midwest Hotel salė. Dvylikta išmušus, Sambūrio pirm. inž. V. Mažeika svečius pasveikino ir visiems palinkėjo laimingų N. Metų. Orkestrui griežiant, visi sugiedojo Lietuvos himną. Tada pakilo šampano taurės ir entuziastiškas N. Metų sutikimas bei linkėjimai.

Sambūrio Valdyba baliuje dalyvavusias ponias bei paneles apdovanojo gražiomis rožėmis. Gražioj aplinkoj ir pakilusioj nuotakoj svečiai linksminosi iki 5 val. ryto.

N. Metų sutikimas davė pelno. Sambūrio Valdyba sausio 11 d. posėdyje iš pelno paskyrė Korp! Neo-Lithuanian organizaciniam reikalams \$100.00 ir studentų leidžiamam žurnalui Lituanus paremti \$50.00. Likusioji pelno dalis bus paskirstyta vėliau.

J. Dauparas

PHILADELPHIA

TAUTINĖS S-GOS SUSIRINKIMAS

saukiamas sausio mėn. 26 d. 3 val. p. p. Lietuvių Banke. Tai bus metinis skyriaus narių susirinkimas, kuriame bus renkama valdyba ir svarstomi kiti aktualūs ir svarbūs klausimai.

Po susirinkimo alutis. Visi nariai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

P. M.

GREETINGS and BEST WISHES

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

Michigan 1-9260

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
To Our Friends and Patrons

CANADA DRY

GINGER ALE

EX 1-8300

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CARPENTERS DISTRICT
COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITAS SSSR DALIS YRA

PARCELS TO RUSSIA, INC..

VEIKIA pagal specialų susitarimą su INTURIST, Maskvoje
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., Tel. Ingersol 7-7272, Ingersol 7-6465

Priėmimo Punktas

New York City, 78 Second Ave., Tel. ORchard 4-1540

GALITE SIUSTI TIK NAUJUS DAIKTUS

Galite siųsti medžiagas drabužiams, naujus drabužius, avalynę, odas, siūvamas mašinas, rašomas mašinėles, muzikos instrumentus, maisto produktus, vaistus ir visokius kitus daiktus.

Galite atnešti savo siuntinius į bet kurią mūsų įstaigą, o taip pat galite atsiųsti pastu. Pastu gauti jūsų daiktai persiuntinami į SSSR čia mūsų įstaigose peržiūrimi, apskaičiuojamas muitas, persiuntimo išlaidos ir tuoj jums pasiunčiama sąskaita. Gavus jūsų patvirtinimą ir perlaidą siuntinys, be jokio atidėlio, išsiunčiamas adresatui.

Jūsų patogumui mūsų įstaigose galite siuntiniui gauti įvairiausių daiktų pačiomis žemiausiomis kainomis. Taip pat siuntinį galite sudaryti atsilankę į mūsų įstaigą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Ši įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 6 val., šeštadieniais 9-4.

MANHATENE PRIĖMIMO PUNKTAS 78 Second Ave., New York City, N. Y.

MŪSŲ SKYRIAI:
DETROIT, Michigan,
11601 Jos Campau Ave.,
Tel. Townsend 8-0298

HARTFORD, Connecticut,
651 Albany Avenue,
Tel. CHapel 7-5164

CHICAGO, Illinois,
3741 W. 26th Street
Tel. CR 7-2126

LOS ANGELES, California,
121 S. Vermont Ave.,
Tel. DUNKirk 5-6550

NEWARK, New Jersey,
263 Market Street
Tel. MARKET 2-6937

PHILADELPHIA 23, Pa.,
832 North 7th Street
Tel. WA 3-1747

Miškais ateina ruduo

Nekasdieniška prosvaistė lietuvių literatūroje

A. AUDRIUS

Kai maždaug prieš penketą metų buvo išleista Marius Katiliškio Užuovėja, tolaikinėje mūsų prozoje jautėsi pastangos išsimušti iš vadinamųjų buitinių veikalų. Mūsų proza, pasakyti, stengėsi sumiesionėti. Kiek tos pastangos pasirodė sėkmingos, kiek ne — ne mūsų uždavinys jas šį kartą apspėsti. Tenorėtume pastebėti, kad jos neatrado visiškai atsiktikintai, be jokio pagrindo.

Nors iki šiol mūsų geriausi prozos veikalai su mažomis išimtimis yra "buitiniai" (sauria ką tik panaudoto termino prasme), bet iš kitos pusės, nemaža jų dalis, neišskiriant ir kai kurių klasikinių mūsų literatūros istorijos skyrinių priskiriamų darbų, reikia pasakyti, patenkindavo neretai tosios buities apybraižom, buities scenarijų aprašymu. Žmogus, kaip nuo seno pas mus teigiama, buvo aiškiai perglaudžiai sutapdinamas su žeme. Literatūrinis atžvilgis minėtas sutapdinimas nevisada pavadintas vykusiu.

Tačiau Marius Katiliškio Užuovėja jau nepasitenkino paviršutiniu buities fiksimu. Dėl to gal nevienam ir kilo mintis, kad lietuviškos buities veikalų pertekliaus nesama, o atvirkščiai — jų pakankamai neturima. Gyvas kaimo žmogus su visomis aistromis, visomis savo teigiamybėmis ir neigiamybėmis, toks koks buvo atskleistas Užuovėjoje, mūsų buities rašytose tebėra retenybė. Niekas iš dabartinių mūsų rašytojų lietuviškam kaimui nedavė tiek kraujo, kiek jo davė Marius Katiliškis.

Iškilus literatūrinis darbas

Štai, praėjusių metų pabaigoje šalia Užuovėjos ir Prasilenkimo valandos prisiglaudė trečioji šio rašytojo knyga Miškais ateina ruduo. Prisiglaudė ji ne kaip eilinis mūsų prozos lentynos papildymas, bet kaip iškilus literatūrinis darbas, atliktas su meile, su įgudimu ir su tuo, kas skiria tikrą rašytoją nuo šiaip kartais rašymu užsimančio kilnaus individo.

Miškais ateina ruduo dar daugiau, negu Užuovėja, atnešė ne tik buities savoka klasifikuojamų knygų tarpan, bet vison mūsų literatūron gyvo žmogaus atvaizdą. Ji yra puikus atsakymas neteisingai minčiai, gana sąžiningai platinamai mūsų jaunųjų literatūros mylėtojų būreliuose, kad lietuviška buitis, pažūrėta iš kaimo, jau esanti išsėmta.

Miškais ateina ruduo todėl ypatingai turėtų būti skaitoma mūsų jaunimo, kuris mūsų sodžiui, mūsų kasdieniški žmonių gyvenimuose teregėjo dėdes ir dėdienes su nusekusiais žmogiškais jausmais, su išdžiūvusiomis gyslomis, pulsuojančiomis tik rugiapiute, mešlavėžiu ar pakasynomis.

Toji knyga parodys žemės atstovus su visomis žmogiškomis savybėmis: aistra, meile, pavydu, kerštu, ir su visomis amžinomis tobuliausio žemės gyvio problemomis: beprasmiškumo pajautimu, noru siekti ir negaltinga likimo ranka.

Didelis šuolis kūryboje

Miškais ateina ruduo, tariame be jokių rezervų, yra retas lietuvių literatūros veikalas. Reta, betgi, ne vien šioji knyga: retas mūsų — ir josios autoriaus atvejis.

Jei sutiksime, jog iš kiekvieno rašytojo pasirodymo turime teisę reikalauti ko nors naujo, ko nors tobulesnio už anksčiau

Marius Katiliškis.

pasirodžiusius jo darbus (čia, aišku, nekalbu apie spausdinimą periodikoje), regis, džiaugsmingai ir nuosirdžiai pripažinsime Marių Katiliškį esant kaip tik tokiu rašytoju. Po Prasilenkimo valandos didelis šuolis pirmyn buvo Užuovėja; nemažesnis šuolis po Užuovėjos yra ir Miškais ateina ruduo.

Neužmirštami veikėjai

Šioje knygoje pro mūsų akis praslenska ilga eilė neužmirštamų veikėjų: Tilius, Agnė, Doveika, Monika, Laurynas, Krivickas Vargdienis, Raudonasis Petras bei kt. Tokiame veikėjų gausime neretai esti pasimetama: vieno veikėjo bruožai susipina su kito; veikėjai, taip sakant, supanašėja, tampa sunkiai išskiriami.

Marius Katiliškio personažams nuostabiai pavyko šio panašėjimo išvengti. Net ir moters, kurios paprastai mūsų prozaikams sunkiau duodami iliustracinis, iš Marius Katiliškio plunksnos išėjo savitos ir skirtingos. Miškais ateina ruduo autorius savo veikėjus nemažiau puikiai pažįsta, kaip ir aplinką, kurioje jie skleidžiasi.

Gyvas ir originalus žodis

Pravartu pastebėti, kad ir šioje knygoje gamtai tenka didelė vieta. Tačiau ir tada, kai ji yra viena, be žmogaus, ji yra kvėpuojanti, ir žodis, kuriuo ji būna perduodama, išlieka originalus, gyvas ir nepakartojamas. Vien dėl žodžio, savito ir be priemonių lietuviško, Marius Katiliškis mūsų dabartinėje raštyje yra unikumas.

Bet aplinka be žmogaus šioje knygoje yra reta. Žemė ir žmogus čia nėra sutapdinti. Nė vieno šios knygos personažo didžioji aistra neprasideda ir nesibaigia tik ties žeme. Ant žemės Katiliškio žmonės save apmasto, ir tos vietos, bent mums, atrodo vienos iš pačių meistriškiausių. Jie visi susiduria su pačia didžiausia gyvenimo problema, kurią vienas veikėjas nusako tokiomis žodžiais: "Bet kol sudegama, kol virstama į pelenus... Kas dar nutinka tame tarpe?"

Pasinerdamas į savo veikėjų psichologijos gelmes, Marius Katiliškis mums duoda pasididžiavimo vertą veikalą, dar kartą įrodydamas, kad talentingam ra-

šytojui jokia tema nėra nuvalkiota tiek, kad jos nebūtų galima pastatyti naujoje šviesoje. Jo veikėjai yra išėję iš kaimo ribų, jų psichika yra bendra kiekvienam kiekvienos tautos žmogui. Pirmoje eilėje jie yra žmonės, o tik antrą — darbininkai, ūkininkai ir lietuviai.

Baigiant sunku kažkodėl šį kartą truputį nenukrypti nuo temos. Gal skaitytojas atleis, jei trumpai mesime žvilgsnį į mūsų literatūrinę praeitį metų vidurio bei pabaigos atmosferą, būtent, į tą laiką, kada knygų prekyvietėse pasirodė anoji ne vieno savo puslapių skaičiumi stambi mūsų literatūros knyga.

Tuo laiku jau nebeturėjome daug vilties sulaukti geresnių lietuvių rašytojų darbų: atrodė, jog praėjusieji metai taip ir paliks paskandinti neajaukioje Tuminės ir Prapuolenytės tariamų poezijų garbinimo litanijoje, į kurią dėl mums nesuprantamų priežasčių arba dėl visiško skonio netekimo įsijungė ir keli žymūs lietuviško rašto žmonės. Dažnas mūsų žodinės kūrybos mylėtojas, turbūt, liūdnai palin-gavęs žilą ar jauną galvą, pagalvodavo, kokiais žodžiais teks sukurti tikrai entuziazmo vertas knygas, jei tokiems, "mielų žodžių", "karalių ir šventųjų" "šedevrams" yra kuriamos panegirikos, jei apie jas kai kieno šnekama, kaip apie knygas, atnaujinančias ne tik mūsų, o ir visą dabartinę Vakarų pasaulio poeziją.

Tad tokioje tragiškai komiškoje situacijoje į mūsų knygų lentynas atėjo Miškais ateina ruduo, išsklaidęs akis graužiančią miglą bei davęs progos nuosirdžiai pasidžiaugti nekasdieniškai lietuvių literatūros tremtyje prosvaiste.

Dabar paskaitininkas paskelbia mums to generolo autorite-

ŽVIRBLIO AMATAS

(Užrašai, beskaitant dr. P. Ancevičiaus paskaitą apie pabėgusį nuo Stalino Smetoną ir skubantį pas Staliną Voldemarą)

V. Sausio 6

Kad Stresemannas palankiai atsiliepė apie Voldemarą — ne naujiena. Voldemaras Vakarų Europos politikų tarpe buvo žinomas, ir ne vienas jų ta ar kita proga yra apie jį šį tą pasisakęs, — palankiai, o kartais ir ne visai palankiai... Tai subjektyvūs žmonių įspūdžiai, kurie, — palankieji, kaip ir nepalankieji — nėra pamatas lyg kirviu atskirti, kad Voldemaras buvo toks ar toks. Bet kad Voldemaras nuo valstybės vairo buvo atstumtas "tiksliau Sofijos Smetonienės", tai jau naujiena! Tokioms naujienoms vertinti vokiečiai turi gerą žodį — "quatsch" (= kvach). Lietuviškai pasakytum — plurpalas.

Paskaitininkas, anais laikais "objektyviai fiksuodamas faktus", nematė prasmės rinkti duomenis iš tiesioginių šaltinių. Jis pasirinko žvirblišką amatą — pasikapstyti patvoriuose... Tad apie Voldemarą jis mus dabar informuoja, pasiremdamas tokių įžymių autoritetu, kaip kažkokį "generolą von Biskupskį". Ak, tada dar daug tokių "generolų" slankiodavo Berlyno "Medvied" restorane, kuris, nežinia kodėl, taip traukdavo ir laikuriuos mūsų širdis Berlyno lankytojus. Kas tas medviedinis generolas, dievai jį žino. Vienintelė būdinga jo autorekomendacija bene bus tik tokia, kad jis pats dr. Ancevičiui pasigyrė esąs Hitlerio "Main Kampf" įkvėpėjas (!). Tai daug sako apie šaltinio autoritetumą...

Dabar paskaitininkas paskelbia mums to generolo autorite-

tingą nuomonę, esą Voldemaras buvęs ir "įdomus žmogus", ir "nekvailas". Ar tai žiniai būtinai reikėjo generolo von Biskupsky? Ir ar dėl tokios naujienos vertėjo važiuoti iš Toronto Čikagon ir šaukti žmones auditorijon?

Tas generolas išaiškino dr. Ancevičiui, kad Voldemaras netikėjęs vokiečių galimybėmis laimėti karą ir buvęs įsitikinęs, kad rusai sustiprėsia. Galbūt. Tada visi buvome gudrus, kaip to žydo vaikai, kuris gyrėsi, kad jie labai gerai išpranašauja orą: vienas sako, kad li, kitas — kad bus giedra, o trečias — bus nepastovus debesuotumas su lietaus ir pragiedrulių galimybe, ir visada vieno esti tiesa! Taip ir "Medvied" restorane, kaip ir Konrado kavinėje, vieni sakė — laimės vokiečiai, kiti — rusai, treči — anglai su amerikiečiais... Ir ką gi: vieni atspėjo!

Biskupskio pasakojimą apie Voldemarą neigiamą nusistatymą dėl santykių su vokiečiais (anksčiau jis kitaip apie tai manė) paskaitininkas patvirtina ir neva konkrečiais duomenimis, būtent, citatomis iš paties Voldemaro laiško į Lietuvą politiniams bičiuliams. Paskaitininkas skelbia:

"... laiške, kurio turinį man vėliau pasakojo majoras Puodžiūsis, tarp kitko buvęs rašyta..."

Patiekia kabutėmis pažymėtą laiško citatą. Taigi, sakytum, išrašas iš laiško, žodis žodinė. Tikras dokumentas. Bet kaip paskaitininkas gali cituoti dokumentą, kurio jis niekad nematė, o kurį jam tik pasakojo asmuo, to laiško su savim neturėjęs ir apie jį irgi gal tik iš kitų girdėjęs? Tokios "citatos" (o paskaitininkas tokiomis operuoja ne kartą, "cituodamas" pokalbių su įvairiais asmenimis) yra tipiškas blefas. Betgi paskaita ne pokeris...

Kartoja girdėtą kalbą, esą 1940 metų pradžioje Voldemaras dėjęs pastangas gauti ministro pirmininko Merkio sutikimą grįžti į Lietuvą, bet negavęs. Jokio naujų tą, gal ir teisingą, gaudą patvirtinančių

duomenų paskaitininkas nežino. Toliau jis jau leidžiasi į spėliojimus:

"Reikia prileisti, kad po viso to Voldemaras perėjo į tiesioginius pasitarimus su sovietų diplomatu Romoju Steinu, ir tu pasitarimų išdavoje, brėstancios Lietuvos krizės metu, atsidūrė Berlyne".

O kažin kodėl gi būtinai jau "reikia prileisti", kad buvo kaip tik taip, kaip dr. Ancevičius mano, o nei kiek ne kitaip? "Prileisti", žinoma, visko galima, bet kurgi tie "objektyviai užfiksuoti faktai"? Juk tai ne grūdai, o tik žvirblis iškapstyti avių lukštai...

Nuo Voldemaro paskaitininkas vėl grįžta prie Smetonos. Praneša, kad skaitęs jo "Pro memoria" (daugelis skaitėme). Ir dėsto savo įspūdžius. Ancevičiaus, pas Pilsudskį pabėgusio maištininko nuomonę galima "prileisti" ir jos negirdėjus. Tik kažin, ar Lietuvos istorijai tikrai svarbu, ką manė apie Lietuvos prezidento pasielgimus tūlas Pranas Ancevičius?

Skeptikas

P. S. Tik dabar iš kito Naujienų puslapio matau, kad paskaita vyko didžiųjų šeimyninių iškilmių fone. Ancevičiai iš Toronto atvyko Čikagon savo si-dabrinių vestuvių ir dukters sužadėtuvių kelti. Sužadėtinė Ingrid Ancevič — atostogavo Londone. Sužadėtinis Mr. Derek Cunningham — Blank, zelandietis, — San Franciske. Globalinė sėkmė ir galvą irgi "prileidimas": ar tik nerengia dr. Grigaitis sau įpėdinio?

Greeting and Best Wishes

To Our Many Friends

WEST SIDE
RADIATOR CO.

"Motor's Steam Cleaned"

7746 LORAIN AVENUE

ME 1-6440

DOVEIKOS SUGRĮŽIMAS

IŠTRAUKA IŠ ROMANO "MIŠKAIS ATEINA RUDUO"

MARIUS KATILIŠKIS

Žvaigždės pamažu rinkosi žalion dangaus paklodėn. Viena iš jų išsiskyrė ypatingai skaisčia šviesa ir didumu. Pro besimerkiančias blakstienas jos spinduliai lūžo ir nutįsdami blykčiojo žaliom ir mėlynom vilyčiom. Bet jis neužmigo. Pasikėlė, nusidulkino apsiaustą ir patikrino kišenę, ar ne neiškrito. Jis atsikėlė pačiu laiku. Laikrodin nežūrėjo. Laiką jam nusakė žvaigždės, vėlyvo žio-go čirpimas, tykliai atsiskyręs nuo šakelės sausas alksnio lapas. Laiką jis jautė uosle, laiką, reikalingą šiuo kartu tik jam vienam.

Jis perbraukė ranka per žolę. Rasos nebuvo. Įgimtu ūkininko patyrimu suvokė, kad giedra jau baigiasi ir prasidės rudens lietus. Tai gerai. Ir saulė turėjo leistis į debesį. Bet jis neatsiminė, kad būtų tai pastebėjęs. Jam prisiėjo kaupti visas jėgas į vieną tašką ir visą dėmesį viena, nebesikeičiančia kryptimi. Jis manė, kad pavyks išlaikyti.

Vieškelio jis vengė. Nors jau buvo gautinai sutemę, bet galėjo kas nors pasiviti kelyje ir siūlytis pavėžėti. To jis tikrai neįsivertė. Jis žinojo šunkelį, žinojo visus takus ir keliūtas, vedančias į viensėdijas, į ganyklas, į miškus. Vietomis jos buvo užartos, kitur užstatytos trobomis ir jis, nuojausdamas, traukė per dobilienas, kirto krūmus, išsilenkė gyventojų kiemų. Jerubės kilas iš po kojų ir, skambančiais sparnais įsiplėšusios į nykią erčią, sklido pažemiu į šalis. Paskui jos šaukėsi į krūvą, liūdnai čivirendamos tuščiose raizienose, turėdamos prieš save begalinę nakties platybę ir vienšį praeivį. Jis apšilo. Ir sustojęs parūkyti, klausė-

si, kaip smarkiai kala širdis. Nėra ko skubėti. Naktis ilga, ir laiko viskam net per daug. Naktis tokia, kokia teaptinkama tik rugsėjo viduryje. Nepanaši į jokią naktį iš vasaros, iš kitų metų laikų. Lyg iš vario skardos išlenkta ir pakabinta virš galvos. Ji gaudė šimtais iš tolybių ateinančių balsų. Ji gaudė visa ir virpėjo, lyg įsisiūbavusi varpo širdis, nors jau ir varpininko žingsniai nutilę už varpinės sienų. Kažinkur kaukė ir mau-rojo kuliamoji, skubindama užbaigti visų metų darbą. Kitur jau dainavo taltinkiniai pabaigtuvėse. Žvingavo arklys, skalkio šunės. Dundėjo tilto grindinys po važiuojančio raitais.

Doveika ėjo namo. Jis grįžo iš kitos pusės. Prieš daugelį metų jis buvo atėjęs bėgančiu žiemos keliuku ir sustojęs viduryje kiemo, iš visų pusių piktų šunų ninkamas. Kažinkas bendro buvo abiejose kelionėse. Po daugelio metų jis ėjo namo, ėjo atsikariauti savo Basiliškį.

Ar besuspės? Ar nebus pavėluota? Pavėluota su visu gyvenimu. Jo beprasmybė iškilo priešais, kaip juodas piškias. Jis bus nugalėtas be reikalo. Tuščiai. Niekas nebe-paliks po jo. Net vardo. Jį užmirš greičiau, negu smėliu užneš jo įmintas pėdas. Jis nesulaukė vaikų ir palikuonių iš savo numylėtosios. O sūnus ne jo. Jis motinos. Jis graudžiai verkė ant motinos kapo. O ant jo, ant tėvo kapo neverks. Taip gyvenimas griūva ir susiažio į skeveldras, kad kiti turėtų iš to sau naudos ir patogumo. Jis bus puvėsių stuobriu, kad ant jo trąšiai sulaputų sveti-

mos atžalos. Bet jis negalėjo su tuom sutikti. Jis kratėsi ir purtėsi visomis išgalėmis, nes iš jo norai buvo tokie pat, kaip ir jos: — džiaugtis ir mylėti.

Jau jis pasiekė savo laukų ribas. Įgudusia akimi galėjo išskirti tamsų medžių kuokštą ir trobesius jame. Jokios švieselės. Basiliškės miegojo. Medžiai niūksėjo, nejudančiomis šakomis pridengė stogus ir kelią. Jis atėjo taip tykliai, kad nė šunys nepajuto, ir sustojė prie durų, galvodamas, kaip jas atidaryti, kad nesukėlus triukšmo. Bet durys buvo neužšautos ir priemenė, neužsklęstos ir virtuvė. Viskas priklausė nuo to, kaip jas atidaryti ir įeiti taip, kad nepajustų. Viduje buvo kas nors, kas vėliau turėjo išeiti. Todėl jos neužrakintos. Jis atsikvėpė paskutinią kartą, įtraukdamas kuo daugiau oro, lyg nerdamas vandenin. Jis turėjo pasiekti lentyną kampe ir pasiimti kišeninę lemputę. Ją pavyko iš karto užgriebti. Tada išsitraukė iš kišenės pistoletą ir koja pastūmė duris.

Jos lovas tuščia. Ir nė žymės, kad ji būtų buvusi kambaryje. Ir jo kambarys taip pat. Minutę jis išsėjo. Nusimetė apsiaustą, tvojo pašalin skrybėlę. Ji išėjusi. Mergos knarkia savo kamaroje. Jos juk nieko nežino. Duris ji pasiliko atviras, nes vistiek tuojuo sugrįš. Tereikia tik palaukti, atsisėdus patamsyje prie lango. Viena ji nepareis. Ji jaučiasi turinti tiek daug laisvės. Visą ilgą rudens naktį.

Doveika ryžosi laukti. Kelios minutės tebuvo praėjusios. Troškuly's privertė atskirti ir gerti iš viso kibiro. Bet jis jautė, kad per daug jo jėgoms sėdėti ant kėdės ir laukti. Jo ramybė, tik peržengus namų slenkstį, suiro gabalais, pabiro, lyg žyvro saują, atgniaužus konvulsiskai sutrauktą delną.

— Šaltai, šaltai... Laikykis, Petrai...

— kaupė drąsą Doveika. Jis dairėsi už ko nors nusitverti. Jis turėjo išverti iki galo. Visu baisumu pamatė, kaip beprotiškai tą moterį mylėjo. Už nieką pasaulyje negalėjo jos nustoti. Atsidarė spintą ir nesirinkdamas užgriebė butelį ir, ištraukęs kamštį, lenkė godžiais gurkšniais. Kas ten buvo — buvo nesvarbu. Jis troško ugnies — užlieti ugniai viduje.

Metęs butelį, nužvangėjęs kažkur kampe, jis išlėkė į kiemą. Saugotis jau nebebuvo prasmės. Tegul dabar saugosi kiti. Šunės jį apipulė ir, vizgindami uodegomis, šokinėjo aplink. Sausi lapai vėlėsi po kojų tuščiam ir tamsiam kieme. Ties šeimynine vos susikeičęs blykstelėjo lempute. Laurynas sėdėjo ant suolo prie durų ir nykščiu spaudė prigesusią pypkę.

— Nešviesk į akis, ba kai trauksiu, tai išlėks iš nagų ta tavo plampa! — suriko piktai apakintas žmogus.

— Kur šeimnininkė? — paklausė Doveika.

— Aš karves ganau, ne tavo šeimnininkė. — Bet gal tu žinai, kur išėjo? Ar nesaikė, — tyliu ir nelygiu balsu meldė pasišiausęs senis, su ginklu vienoje ir lempa kitoje rankoje.

— Kas aš jai, kad man sakytusi, kur eina?

— O kur vyrai?

— Kokie?

— Tilius? Jonas kur?

— Vyrai talkoje. Joną išsivedė Prasčiaus vaikas ir pabaigtuves, — papsėjo užgesusi pypkė šlubas, nesikeldamas nuo suolo.

— Tai ir šeimnininkė gal išsivedė?

— Gal ir išsivedė:

— Kaip tu su manim kalbi? Vėly tu nudvėges! — atsitraukė Doveika, tartum užsimodamas.

— O tu, Petriuk, taip nešokinėk. Jei perdaug užlupęs, tai eik, išsimiegos, — lygiai, vienodai kalbėjo piemuo.

— Nutilk! O ko tu nesidrieki gulti? — Manęs nekeli iš ryto, tai ir vakare nepaguldysi. Žinau aš savo laiką.

Doveika ūmai apsisuko ir metėsi į sodą, apšviesdamas krūmus, švitruodamas išilgai žaltivorių, apjieškomas gėlynuos, juosiamus plačių, žvyruotų takų. Iš ten pasileido į laidarius, į daržines. Susirado kopėčias ir pasilipo ant šieno. Berno guolis buvo tuščias, kaip ir jos lova jos miegamajam kambary.

Po to jis nebežinojo, kur pulti. Rankos bejėgiai nukrito prie šonų. Bet greitai atitoko, lyg į ausį pakuždėtas. Kažkas sakyte sakė, jog dar neviskas. Viena vieta, kaip tyčia, liko pabaigai. Jis buvo tikras laimėjimu. Tik užbėgti vidun ir pasiimti šautuvą. Jis perlaužė ir patikrino, ar šoviniai vietoje. Jie tebebuvo tie patys, stambiųjų šratų ir didelėlių užtaisų, kuriuos sudėjo po gaisro miške.

Ten, laukų gale, stovėjo vienšis daržinė, kurią taip norėjo nusigriauti Krivickas. Ją prikrovė iki čiuokuro vasarajumi. Doveika skubėjo prie daržinės. Šautuvą laikė po pažastimi. Jis pažino savo divamzdį, išbandytą daugelyje medžioklių. Ilgus metus jis priklausė medžiotojų rateliui.

Bebuvo gal tik pora ariamų varnų, ir jis sulėtino žingsnį ir paruošė klausą. Jam pasivaideno cigaretnės žybtelėjimas. Akys perstėjo nuo įtempto žiūrėjimo. Jis galėjo suklysti. Bet kažin? Ten tikrai degė cigaretnė. Ten buvo jie. Baismės valanda atėjo. Jis pakėlė šautuvą, žengdamas parengtin.

Vokiečių karinė slaptoji žvalgyba
paskutiniojo karo metu

ARTIMUOSE IR TOLIMUOSE RYTUOSE

Atpasakoja L. S.

Prasidėjus 1939 metais karui, Artimieji ir Tolinieji Rytai vokiečių karo vadovybei neturėjo jokios tiesioginės reikšmės, nes negalvota į tas sritis siųsti kariuomenę ar bandyti jas užimti. Tačiau susitarimus su sovietais įvykus, vis dėlto nebuvo galima jų išleisti iš akių.

Su rusais pasidalinta Lenkija ir jų politinė sferon perleistas Pabaltijos valstybės bei Suomija. Nors tai ir apgailėtina, bet dėl to kariniu atžvilgiu nelaukta jokių pailiavimų, kurios įdoma būtų Vokietijai. Karo ūkio požiūriu tie kraštai nebuvo labai svarbūs.

Besirūpinant sovietus kur nors įklampyti

Rūpestį kėlė Rumunija. Karas Balkanuose būtų buvęs labai nepageidautinas, nes jei būtų prarasti Rumunijos naftos šaltiniai, arba jie patektų rusų įtakos sferon, tas reikštų, kad Vokietijos skystojo kuro aprūpinimas priklausytų vien nuo sovietų.

Buvo žinoma, kad rusai ketina iš rumunų atimti Besarabiją. Kad nukreiptų jų dėmesį kur kitur, svarstytos galimybės juos užangažuoti Artimuosiuose ir Viduriniuose Rytuose. Labai pageidautina būtų buvę, jei jie užpultų Afganistaną, tuomet sudarydami grėsmę Indijos šiaurės vakarų sienai. Anglams ten tektų laikyti stiprius kariuomenės dalinius ir jie negalėtų juos panaudoti Europoje. Tačiau šią idėją, kaip neįvykdomą, teko greitai palaidoti.

Svarstyta, ką galėtų rusai pasiekti veikdami iš Kaukazo. Čia būtų dviejų galimybių: Mesopotamijos lygumoje užpulti Mosul naftos laukus, arba, peržygiavus per Persiją pietų kryptimi, užimti Anglo-Iranian Oil Company naftos šaltinius prie Abadano.

Ir šie išvedžiojimai neatlaikė logiškos kritikos: žygis per Persiją būtų daug sunkesnis, negu Besarabijos užėmimas. Negi sužavėti rusus toli gulinčia nafta?

Besvarstant tas visas galimybes, reikėjo atkreipti dėmesį į prancūzų armiją, kuri generolo Weygand vadovaujama stovėjo Sirijoje. Be abejo, jiniai pasipriešintų bet kokiam "išdavimui", nekalbant jau — okupacijai. Kilo klausimas, ar į visą reikalą nereiktų žiūrėti iš priešingo taško. Ko gero, ši armija gali sudaryti grėsmę rusams. Spėta, jog ji turi 100,000-150,000 vyrų, tačiau nieko tikslaus nežinota nei apie jos sudėtį, nei apie apginklavimą.

1939 metų pabaigoje galvota, jog ši armija gali būti panaudota Balkanuose, bet taip pat ji galėjo staigiu puolimu užimti Baku. Tuo būtų susidariusi labai pavojinga padėtis, nes Baku tada dar buvo svarbiausia rusų naftos sritis. Žymi gi tos naftos dalis plaukė Vokietijon ir vokiečių karo vadovybė sunkiai galėtų be jos apsieiti.

Kariniai geografinė būklė šioje teritorijoje tarp Weygand armijos ir Baku buvo irgi neaiški. Prancūzų mandato sritis rytuose siekė Tigris upę. Tarp Tigris ir šiaurinės Persijos kelio, kurį anglai pratiesė po Pirmojo Pasaulinio karo, buvo siauras Irako ruožas. Minėtas kelias baigėsi ties Kara Dagų kalnų grupe, taigi, čia buvo kritiška vieta. Jokiam žemėlapyje nerasta, ar per juos vedė kariuomenei tinkami keliai.

Pirmojo pasaulinio karo metu, 1915-16 metų žiemą, šiose apylinkėse veikė Scheubner-Richter ekspedicija. Aš buvau paskutinis jos dar gyvas išlikęs narys, vienintelis Wehrmachto karininkas, matęs karą šiaurinėje Persijoje.

Konsulas išvyksta šnipinėti į Persiją

Vyriausios Kariuomenės Vadovybės krašto gynybos skyriaus šefas pulkininkas Warlimont pasiūlė Canariui, kad "aš pravesčiau Persijos Aserbaidžiano provincijoje karinai-geografinę žvalgymą ir ta pačia proga pabandyčiau šį tą plačiau patirti apie Weygand armijos dydį bei kovos pajėgumą. Mane paskyrė konsulu į Tabris miestą ir aš ten išvykau 1940 m. kovo mėn.

Greitu laiku pavyko nustatyti, kad per Kara Dagų vedė kalnų daliniams tinkamas kelias. Priešau išvados, jog dvi greitos, atitinkamai aprūpintos divizijos, galėjo per kalnus ir stepę pasiekti Baku ir čia sunaikinti visą naftos pramonę. Smarkaus pasipriešinimo iš rusų negalima buvo laukti: jie per daug buvo įsivėję suomių kare. Rusų armijoms nesisekė suomius "sutvarkyti", svarbiausia gal dėl to, kad laike įvairių valymų veik visa aukštoji vadovybė "dingo", o prieauglis dar nebuvo pribrendęs.

Šiaurinės Persijos žvalgymas, savaime suprantama, neapsiribojo vien kelių tikrinimu tarp Tebris ir Baku, bet apėmė visas kariuomenės judėjimo galimybes šioje provincijoje. Iki šiol niekas tuom nebuvo pasirūpęs. Būta keleta didesnio mastelio žemėlapių, tačiau bendrai teko keliauti pagal International Map of The World 1:1,000,000. Visuose buvo daug baltų plotų — neįstirtų sričių, — o ir iš pažymėtų didžia dalimi neatitiko tikrąybę.

Kelias nuo Turkijos sienos per Khai-Tebris į Teheraną sudarė 600 istorinio šilko kelio, kuris vedė iš Vidurinės Azijos iki Juodosios jūros. Bet ir jis nebuvo niekad karinai iširtas.

Į pietryčius nuo Tebris buvo šibli perėjimas — svarbus karinai-geografinio požiūriu. Tolau į pietų rytus, taip vadinama Kaflauk anga, kurioje kelias kelis kilometrus eina gilioje prarajoje šalia labai sriaunios upės. Abu punktai sudarė pirmąsias gamtos kliūtis, bet žemėlapyje nerandami.

Randama tai, ko žemėlapiuose nebuvo

Sepojo šaho Reza Pahlevi planai praveisti iš Tebrio, lygia greičiai su siena, naują kelią per Kurdistaną į pietus tebuvo įvykdyti pradinėje stadijoje. Kariniu atžvilgiu šis kelias būtų turėjęs lemiamos reikšmės ir jo tikslas buvo priversti kalnuose gyvenančius kurdus laikyti taikingai. Tačiau tas viskas dar nebuvo atsieta.

Patyriau, kad į pietus nuo Urnia ežero, prie Sakis, Skoda įmonė yra pastatiusi modernų tiltą, o 20 km. toliau stotimi dar du nauji. Sakis galėjau pasiekti automobiliu, taigi, ši visa sritis buvo prieinama motorizuotiems daliniams.

Is tiesų, Sakis tiltas — puikus betoninis pastatas, tačiau gyventojai juo nesinaudojo. Jie, kaip ir šimtmečiais anksčiau, ėjo per šalia esančią brastą. Aš norėjau važiuoti 20 kilometrų toliau, kad pamatyčiau ir abu naujai statomus tiltus, bet tam griežtai pasipriešinimo šoferis ir vertėjas. Pietų poilsio metu, bevaikštinėdami po Mehabad miestelį, jie rado turgaus aikštėje stovinčias

KAD JŪSŲ GIMINĖS IR ARTIMIEJI GAUTŲ SIUNTINIŲ — DOVANĄ VELYKOMS

JI BŪTINAI IŠSIŪSKITE NEATIDĖLIOJANT!
Siuntinių — dovana šventėms pradžinginkit savo artimuosius!
SIŪSKITE SIUNTINIUS DABAR!

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATYDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583
(Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTĮ, SUDARYTĄ SU INTURISTU, FIRMA TEISĖTA SIŪSTI SIUNTINIUS
I VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.
VISOS ISLAIDOS, ĮSKAITANT MUITĄ, APMOKAMA FIRMOS ĮSTAIGOJE.
SIŪSTI GALIMA TIK NAUJUS DAIKTUS.

Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 48 val. Pristatymas garantuotas. Siuntinius galima atnešti asmeniškai arba atsiųsti paštu. Atsiuntusieji siuntinius paštu, tuoj gauna atsiųstų daiktų sąrašą ir pranešimą kiek persiuntimas kaštavo. Po kelių dienų siuntėjas gauna Amerikos pašto kvitą, o siuntinį pristatius — asmenišką adresato pakvitavimą.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.

Istaigoje didelis pasirinkimas medžiagų, odų, drabužių, avalynės, vaistų ir kitokių geriausių kokybės prekių pačiomis prieinamiausiomis kainomis.

Tame pat siuntinyje negalima siųsti maisto produktų ir pramonės dirbinių. Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniai iki 4 valandos.

Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

900 Literary Rd.
Cleveland 13, Ohio
Tel. TOwer 1-1461

11339 Jos. Campau
Detroit 12, Mich.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
Philadelphia 23, Pa.
Tel. WALnut 5-8878

Sprausminiai lėktuvai,
vairuojamos raketos ir satelitai

Pokarinė pažanga

J. RAMUNIS, Capt. USAF (MC), Flight Surgeon

Vienintelė sritis, kur grynai automatai "nunešė" gyvą žmogų — tai balistinės raketos. Vienai, tai tik "vienos krypties" ginklas, jų veikimo radiusas ir išvystytas greitis yra toks, kad jos gali pasiimti "kuro" vien tik vienai kryptiai, be sugrįžimo; tad ir žmogaus jos negali pasiimti, nebent jis būtų nutartas paaugti. Antra, jos išmetamos į tokį aukštį (virš 100 mylių nuo žemės paviršiaus), kad mes šiuo laiku dar neturime pakankamai patikimų priemonių įgalinti žmogų keliauti tokiose aukštybėse. Trečia, jų pagreitis (acceleration) yra tokio masto, jog abejojama, ar žmogus galėtų tai išlaikyti ir išlikti gyvas.

Tačiau jau dabar esama projektų, kurie gali ateityje būti daug pranašesni, ekonomiškesni už balistines raketas. Vienas jų, tai senasis daktarų Saengerių projektas. Pagal jį, raketinis lėktuvas pakiltų į didelį aukštį, beveik beorę erdvę, ir tada

"kristų" žemyn, bet tik ne stačiai, kaip kad balistinės raketos, o nuožulnia trajektorija. Atsimušę į tirštesnio oro erdvę, jis vėl būtų išmestas viršun; ir tai taip tęstus, iki jisai pasiektų norimą vietą.

Kiekvienas iš mūsų savo vaikystėje gal leidinėjo akmenis į vandenį tokiu kampu, kad jie vėl atskotų nuo vandens galimai daugiau kartų. Lygiai tas pats dėsnių pritaikytas ir daktarų Saenger projekte; tik vietoj vandens mes čia turime orą ir greitis turėtų būti daug didesnis, kad išsaugotų tą patį efektą.

Jei kas iš skaitytojų manytų, kad "missiles" yra tik patobulinti patrankų sviediniai ar kulipkos, tai skubiai reikia priminti, kad tai labai klaidinga nuomonė. Jokie patrankų sviediniai, jokios kulipkos nėra iš tolo nepasiekia to greičio, kuriuo skrenda modernūs lėktuvai ar raketos. Dar praėjusią vasarą U. S. Navy lėktuvas F8U-1 "Crusader" nuskrido iš Kalifornijos į New Yorką tokiu greičiu, kuriam kulipkos nėra iš tolo negali prilygti. Jis šį virš 2,000 mylių kelią atliko net 47.5 minutėmis greičiau, negu tai būtų padariusi revolverio kulipka, visą laiką skridama tuo pačiu greičiu, kokių ji išleikia iš revolverio vamzdžio!

O tai toli gražu nėra pats greičiausias žmogaus valdomas lėktuvas! Yra žinoma, kad bandomas raketinis lėktuvas, Bell X-2, prieš suduždamas 1956 metų žiemą, buvo pasiekęs 2,178 mylias per valandą. Iki šiol vien tik balistinės ir panašaus pobūdžio raketos tėra viršijusios šį greitį. Tai kuo ne keturis kartus greičiau už kulipką! Užtaiso sustiprinamas kulipkos greitis mažai kuo tepakeltų, nes jos forma yra tokia, kad ji sukelia perdideles oro pasipriešinimą. Tik besimokydamas iš lėktuvų statyboje patirtų žinių, žmogus išmoko gaminti tokias raketas, kurios gali išvystyti jau sunkiai ir beįsivaizduojamus greičius.

Bevystant toliau sprausmines

kartuves, kuriose kabojo trys kurdai, pakarti už keliaujančiųjų apiplėšinėjimą.

Kadangi čia automobilis labai retas dalykas, tad daug kam gali "niežėti nagai" jį aplengvinti. Vieno šūvio į padangas jau pakanka, norint jį sustabdyti, todėl suprantama šoferio laikysena. Ir jis baiminasi ne be reikalo.

Grįžus į Tebris išgirdome, kad tą pačią dieną ties šibli perėja kažkas užpuolė vieną automašiną. Vienas vyriškis, nužudytas, du sužeisti. Suėmus piktadarius, jie prisipažino, kad laukia vokiečių konsulo.

Vokiečių pasisekimai Prancūzijoje pašalino Weygand armijos pavojų. Weygand buvo atšauktas Prancūzijoje, o armija įtraukta į kapituliacijos sutartį.

Idomus klausimas, ar visi tie pasirošimai daryti be reikalo, klaidingai įvertinant padėtį, o gal ir alijantai ruošė planus, reikalui esant, pulti Baku?

(B u s d a u g i a u)

gyvybės palaikymu dideliame aukštyje ir operuojant dideliu greičiu. Čia yra taip vadinama Aviacijos Medicinos sritis ir ji vos tik pradėta tyrinėti. Jungtinėse Valstybėse gydytojai, dirbą šioje srityje, vadinami "Flight Surgeons", ir tai yra jų pagrindinė, nors ir ne vienintelė, darbo sritis.

6. Problemos, susijusios su patikimu visų komplikuočių sistemų funkcionavimu — be gedimų, taip kaip numatyta. Šios problemos ypačiai sunkiai sprendžiamos. Jei kiekviena esminė sistema, būtina "missiles" ir pulkiai funkcionuos 99%, tai pati "missile" kalpo visuma pakankamai gerai funkcionuos tik 50% atveju. Iš to galima suprasti, kodėl "missiles" bandymai toli gražu ne visada pasiseka. Prie dabartinės techninės pažangos pasiekti daugiau kaip 50% visos "missile" patikimumo net nei nesitikima.

7. Problemos, susijusios su lėktuvų bei "missiles" produkcija. Šios problemos tampriai susijusios su patikimo funkcionavimo problemomis, ir toks funkcionavimas yra ypatingai sunku išlaikyti aukštam lygyje, naudojant masinės gamybos metodus. O masinė gamyba yra būtina, nes

tik pora ir geriausiai funkcionuojančių naujųjų ginklų dar neatneš jokių konkretių vaisių.

Kiekviena ginklų rūšis visas šias komplikotas problemas sprendė kiek savaip, kiek kitaip, nei kitos ginklų rūšys. Skirtumas tarp Air Force ir Navy buvo labai nedidelis, ir abi šios ginklų rūšys naudojo veik tuos pačius metodus, nors kartais pridedamos ir skirtingų nuomonių, kaip liečia rezultatus. Tačiau Army metodai labai skyrėsi. Tuo metu kai Army savo raketas vystė valstybiniuose arsenaluose, specialisti kaip Wernher Von Braun vadovybėje, Air Force ir Navy juos vystė pramonės koncentruose, didele dalimi naudodamiesi civiliniais inžinieriais. Abu šie metodai turi gerų ir blogų pusių. Dėl tų metodų skirtumo daugiausiai ir įsidedę dar ir dabar neužsibaigęs ginčas dėl balistinių raketų, — Army "Jupiter" ir Air Force "Thor". Šiuo metu galima tik tiek pasakyti, kad abi šios raketos naudoja tą patį motorą, kuris buvo Air Force išvystytas ir patiekta bendram naudojimui.

Palaipsniui peržvelgti pasiektus rezultatus sprausminių raketinių ginklų srityje būtų beveik neįmanoma, nes tai užimtų didžiausią bibliją. Tad pasitenkimsiu, tik trumpai apibūdindamas dabartinių metų jau pasiektas bei užprojektuotas programos.

(B. d.)

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE YODER
COMPANY

CLEVELAND, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

OLSZKO'S RESTAURANT LOUNGE

STEAKS — CHOPS — CHICKEN — SEA FOOD

Party Rooms for Weddings, Banquets, Air

Conditioned. — Ample Parking

Open 11 A. M. till 2:30 A. M. Sunday 1 - 9 P. M.

10600 Broadway

BR. 1-4505

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

KAIZERIS IR LENINAS

Jau pradant bolševikams įsiviešoti Rusijoje, būdavo užsime-nama, kad Leniną rėmė Vokietijos kaizeris. Aplinkybės rodė, kad taip galėjo ar net turėjo būti. Pirmojo Pasaulinio karo metu Leninas buvo šveicarijot. Kai Rusijos caro valdžia nugriuvo, kai Kerenskio valdžia pasirodė tokia demokratiška, kad leido grįžti ir tiems, kurie organizavosi ją nuversti, tai Leninas per Vokietiją saugiai vyko į Švediją, o iš ten į Petrogradą. Kai anuomet būdavo primenama, kad Leninas Rusijoje valdžią paėmė su kaizerinės vyriausybės pagalba, Leninas ir jo sekėjai tai užginčydavo.

Dabar vienas Georgetown universiteto profesorius dokumentais įrodė, kad kaizerinė valdžia ne tik leido Leninui vykti per Vokietiją Petrogradą, bet dar ir finansavo jo sukeltą revoliuciją prieš Kerenskio vyriausybę. Leninas tai savo revoliucijai gavęs iš kaizerio valdžios apie 15 mil. dol.

Tiesa, tas faktas dabar yra nustojęs savo aštrumo, bet jo išskelimas visgi nėra malonus Kremliaus despotams. Žinoma, bus ir tokių, kurie šia proga prisimins ir kaizerį. Tą faktą pavartos iš naujo jį pasmerkti.

Bet tie, kurie dabar smerks kaizerį, privalėtų prisiminti prez. Rooseveltą, Kaizeris už pakrikdymą Rusijos Leninui išmoko apie 15 mil. dol. O kiek išleido prez. Rooseveltas, kad išgelbėtų iš nacių nagų Stalina, Lenino įpėdinį? Tai, ką kaizeris davė Leninui, buvo tik trupinys, palyginus su kalnais gėrybių, kuriose nuėjo Stalinui per prez. Rooseveltą malone.

Diskriminacija ir jos apaštalai

Kad rasinis klausimas Amerikoje sudaro keblią problemą, tai visi žino. Tės problemos atgarsiai neretai nuaidi po visą pasaulį. Daugelis šiame krašte smerkia juodųjų diskriminaciją ir kovoja už integraciją. Yra ir tokių, kurie, taip sakant, kalnus verčia prieš tuos, kurie priešiasi integracijai. Bet yra reiškinys, rodančių tokių apaštalų veidmainystę.

Indonėzijos emė augti nusi-statymas prieš olandus, kurie buvo ten užsilikę nuo tų laikų, kai tą kraštą valdė Olandija. De-ušilikusių olandų Indonėzijoje

yra apie 46,000 asmenų. Prieš juos ten išsivystė tokia diskriminacija, kad jiems tenka viską palikus, iš to krašto bėgti.

Ką daro tie, kurie visa gerklę šaukia prieš juodųjų diskriminaciją Amerikoje, kai Indonėzijoje atliekamas daug baisesnis dalykas? Ar jie užtaria olandus? Ne, to jie nedaro. Jie tylėjo ir tada, kai šių laikų Egipto faraonas Nasseris nusistatė prieš žydus ir emė juos vyti lauk.

Prileiskime, kad Amerika juodukams pradėtų daryti tą, ką Indonėzija daro olandams, arba Egiptas žydams. Prileiskime, kad Amerikos juodukams tektų grįžti Afrikon tomis pat sąlygomis, kokiomis olandai turi ap-leisti Indonėziją. Ką? Visame pasaulyje kiltų neįsivaizduojama audra. O kai olandai iš Indonėzijos ir žydai iš Egipto išvarinėjami, tai rasių lygybės apaštalai nē amt.

Stebėtojas

SKAUTAI

• Sausio 12 d. Clevelando Neringos skaučių ir Pilėnų skautų tūntų atstovai pagerbė paskutinio Lietuvos Skautų Sefo, Prezidento Ant. Smetonos atminimą, padėdami vainiką Knollwood mauzoliejuje. Skautėms ir skautams vadovavo pschn. J. Laikūnaitė ir pschn. VI. Bacevičius. Pagerbime dalyvavo p. Sofija Smetonienė ir adv. Julius Smetona.

• Sausio 12 d. pas v. s. V. Kizlaitį buvo Pilėnų sk. tūnto vadijos posėdis. Išklauyti vieneto veiklos pranešimai bei aptarti artimesnės veiklos reikalai. Pilėnų tūntas kartu su Neringos skaučių tūntu turės bendrą su-eigą Vasario 16-jai atžymėti. Skautų savaitės proga norima surengti įprastines vieneto parodėles.

• Sausio 12 vakare pas p. Oną ir pschn. Vytautą Jokūbačius buvo metinė Clevelando skautininkų ir skautininkių ramovių sueiga. Apžvelgta praėitų metų skautiškoji veikla bei diskutuoti ateities darbai.

• Chicago Skautams Remti Dr. ja, vadovaujama Dr. S. Bie-statymas prieš olandus, kurie buvo ten užsilikę nuo tų laikų, kai tą kraštą valdė Olandija. De-ušilikusių olandų Indonėzijoje

Clevelande
APILINKSE

Jaunimo vakaras,
rengtas Clevelando Lietuvių Bendruomenės jaunimo vadovo Liudo Sagio iniciatyva, praėjo gražiu pasisekimu. Jaunimo susirinko tikrai nemažai, bet vyresniųjų, kurie savo atsilankymu galėjo jaunimo pastangas paremti, buvo nedaug.

Jaunimo vakaro programą išpildė jaunieji. Grandinėls tautiniai šokiai, Juliaus Kazėno akordeonistai, I. Stasaitis ir D. Bruzaitis dainos, T. Stasaitis baletas šokis, Gailiūšytės ir Balčiūnaitės deklamacija, D. Prikočytės savoji kūryba ir šešių mergaičių vykę kupletai, buvo ir jaunimui ir senimui įdomūs. Vy-

grama scenoje skautai-tės stengsis supažindinti savo svečius su skautiška juotaika bei jaunųjų kūryba.

• Kalėdų atotogų metų jūrų skautų Korp! Gintaras turėjo pirmąją iškilą Michigano ež. pakrantėn, prie Tremont, Ind. Pirmos dienos popietę referatus skaitė senj. A. Tauras — apie Korp! Gintaras tikslus, D. Rutkaitė — apie Korp! sesių žvilgsniu, J. Kregždaitė apie Lietuvos gintarą. Senj. V. Motušis supažindino su Liet. Stud. S-ga. Senj. E. Simaitis kalbėjo apie raketas ir satelitus. J. s. L. Knopfmilleris pasakojo apie jūrinės uniformos atsiradimą. Visus prajuokino su humoristiniu laikraščiu senj. K. Butkus. Antrąją dieną j. s. E. Druskis pasakojo apie keliones mažais laivais po vandenynus. J. s. K. Aglinskas kalbėjo apie Korp! Gintaras skautiškąjį, jūrinį ir akademinį aspektą. Iškilą praėjo skautiško darbštumo ir jaunatvės entuziazmo nuotaikoje.

• Sausio 12 d. Chicagoje buvo įvesdinta į pareigas naujoji Vyriausioji Skautininkė. Baigusi kadenciją — Seserijos VS — v. s. O. Zailskienė atsiveikindama trumpoje veiklos apyskaitoje paminėjo būdingesnius Seserijos Vadijos darbus. Perduodama 40-siais Lietuvos Skautijos jubiliejiniais metais Seserijai naujai išrinktajai Vyriausiajai Skautininkei — v. s. Lidijai Čepienei ir jos pav. v. s. Emilijai Putvytei, v. s. O. Zailskienė pabrėžė šių dienų skaučių vadovės uždavinio svarbą — akcentuoti tautinius idealus bei vertybes ir juos išlaikyti.

Lietuvos kons. dr. P. Daužvardis pabrėžė, kad aukščiausias Seserijos uždavinys — išlaikyti gyvą organizaciją, stiprėti, dirbti tautai ir valstybei bei siekti aukščiausio tikslo — tautos išlaisvinimo. Reik dirbti ne tik savo organizacijoje, bet visur kur tik galima.

Vyr. sktn. Lidija Čepienė, perimdama VS pareigas, pareišė, kad žiūrį ir ateitį ir tiesia ranką bei nori pasiekti kiekvieną vadovę, kiekvieną sesę — kiekvienai iš jų padėti.

Aušros Vartų Jūrų skaučių tūntų tūntininkės — v. s. S. Stasiškienė ir v. s. F. Kurgonienė įteikė gėlių puokštę v. s. O. Zailskienei ir v. s. L. Čepienei. Po iškilmingosios dalies skautas K. Zapkus, palydimas G. Trečiokaitės oianu, pasmukavo porą dalykių.

• 1957 m. baigiantis, Worcesterio "Nevėžio" skautų vietininkia išleido šapirografu spausdintą leidinėlį. Turiny seno vyčio žodis mažiesiems broliams, Worcesterio skautų sportiškoji apžvalga, išsamus rašinys apie Klaipėdos krašto atvadavimą prieš 35 metus, partizanų daina, juokų kertelė ir kt. Leidinėlį mintį nusako kuklus raginimas jauniesiems skaitytojams: Skaityk daug, bet skaityk lietuviškai.

kusiai geru juoku jiems patal-kino dail. Vyt. Raulinaitis. Apatinėj salėj buvo ir keletas pačių jaunųjų, būsimų dailininkų, lyg ir kūrybos paroda.

Jaunimas, gražiai pasilinksminęs ir savo tarpe tampriau susidraugavęs, patenkintas skirtėsi laukdamas daugiau tokių rengimų.

Lietuvių banko — Superior Savings metiniam susirinkime
naujai direktoriais, trijų metų terminui, perrinkti: J. Diraitis, K. Obelenis, J. Urbšaitis ir J. Mull-Muliolis.

Bankas dabar pradėjo 49 veiklos metus. 1957 metų balansas suvestas \$11,633,515.37.

Lietuvių Salės Bendrovės šėrininkų susirinkimas

Lietuvių Salės Bendrovės šėrininkų metinis susirinkimas šaukiamas 1958 metų sausio mėn. 27 d. (pirmadienį) 8 val. vakare, lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

Susirinkime bus pranešta metinė apyskaita, renkama nauja valdyba ateinančioms metams ir svarstomi įvairūs sumanymai salės reikalų pagerinimui. Šėrininkai bus prašomi apsvarstyti ir priimti reikalingus nutarimus. Šėrininkai, negalintieji dalyvauti susirinkime, gali įduoti įgaliojimus savo patikimiems šėrininkams.

Bendruomenės metinis susirinkimas

įvyks lietuvių salėje sekmadienį, sausio 26, nuo 11:30 val. Bus pranešta metinė apyskaita, valdybos rinkimas, turimų pinigų

I. J. SAMAS LAIKRODININKAS

Taisio ir parduoda laikrodžius, pyrankes ir kitas brangenybes, žinijungas ir garantuojamas dar-as prieinamomis kainėmis.

753 E. 118 St.
Cleveland, Ohio
Telef.: LI 1-5366

JUOZO KAMAIČIO IR JONO BALEIKOS, ST. CLAIR SHOE STORE,
12915 St. Clair Ave.

Batų ir odos parduotuvė, didelės batų pasirinkimas ir žemesnės kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą Ruodamuo-laida.

Batų taisymas, paimamos ir ristatomos į namus be mokesčio.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto iki 6 v. v.
Telefonas: GL 1-5875, butas — FA 1-7658.

SAVE Part Of Every Pay

The Cleveland Trust Company

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Patart. kaimynui prenumeruoti DIRVA!

GERESNI NAMU STATYTOJA, VISUOMET ISTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsintimą

paskirstymas, aptarimas metinės veiklos projektų ir kiti reikalai.

Dabar seniūnai renka solidarumo mokesť. Kiekvienas prašomas būtinai sumokėti už 1957 metus ir jau mokėti už šiuos draugavęs, patenkintas skirtėsi laukdamas daugiau tokių rengimų.

20 milijonų muziejui

Miręs garsios Clevelando veikėjo ir milijonierių šeimos narys Leonard Colton Hanna paliko Clevelando turtingam meno muziejui išlaikyti 20 milijonų dolerių. Tokios sumos užtektų muziejui visai naują pastatytį. Taip pat jis paliko muziejui sa-

NAMAI SV. JURGIO PARAPIJOS RAJONE

Visi yra į šaurę nuo Superior. Dviejų šeimų, 10 kamb. 2 garso pečiai. 2 garažai. Kaina \$15,900.

Du namai vienam skylyje. Vienam name du butai po 6 k., kitam du butai po 4 k. Kaina \$21,000.

Du namai vienam skylyje. Vienam name du butai po 5 k., kitam vienas butas iš 5 k. Kaina \$16,000.

Trijų šeimų namas. 6 k. žemai. 4 ir 3 kamb. aukštai. Kaina \$13,000.

E. 61 St., 6 k. vienos šeimos. Kieto medžio grindys. Naujai įrengta. Židynys. Gaso šildymas. Garažas. Patogumai žemai. Vonia aukštai. Galima naudoti dviem ir viena šeimai. Kaina \$12,000.

E. 74 St. vienos šeimos 7 k. Gaso pečius. Garažas. Kaina \$11,500.

Prie Šv. Kazimiero bažnyčios 7 k. vienos šeimos. Gaso šildymas. Labai geram stovy.

E. 185 St. 6 k. vienos šeimos. Gaso šildymas. Labai geram stovyje. Savininkas išvažiuoja ir turi parduoti. Kaina \$14,900.

Prie Neff Rd. 4½ k. vienos šeimos, 4 metų senumo. Turi parduoti dėl išvažiuavimo.

Į pietus nuo Lake Shore Blvd. 6 k. vienos šeimos. Visai kaip naujas. Kaina \$19,900.

Globokar Realty

990 E. 74 St. HE 1-6697

(6)

Turime gerų ir gražių namų,

ieros ir dviejų šeimų. Naujosios Parapijos rajone.

Norintieji šave namus gerai parduoti taip pat šaukit mane.

Stanley Yacas, jr.

lietuvis

REALM REALTY

IV 1-9911

PRANEŠAMA...

NATIONWIDE'S

naujas

SEIMOS

DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas pailgina visą jūsų šeimą... neatsitiktinai kiekvieną naują prisidėjusį (no 14 metų dienų) NE KIEK NEPADIDEJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas

SK 1-2183

GEORGE'S FLOWER AND GIFT SHOP

7011 SUPERIOR AVE.

TEL. UT 1-8677

Jurgis Sidabras — lietuvis savininkas

įvairiausias gėles. Importuotos prekės iš užsienio. Arbata. Kava. Pudingas ir kt.

Gėlės vestuvėms, šermenims, banketams.

Sklypo pagrašinimas. Vidaus dekoracijos — namų, krautuvų, viešbučių.

Nemokamas vainikas šermenims.

vo brangų dailės darbų rinkinį, surinktą Prancūzijoje iš 1850 — 1920 m. laikotarpio.

Hanna šeima, kilusi iš Clevelando turtuolių, kurie čia kartu su Rockefelleriu savo turtus susikrovė. Jų šeimos narys Marcus Hanna buvo vienas žymiausių senatorių Washingtono šio šimtmečio pradžioje.

Juozas ir Aldona Augustinavičiai, Steponas ir Juzė Nasvyčiai

persikėlė į naujai pirktus namus — 4607 Anderson Rd., Cleveland 21, Ohio. Telefonas EV 1-5429.

Rašytojas Petras Babickas,

kuris atvyko iš Brazilijos perleisti rudinį išleisti Chicagoje savo PICTURESQUE LITHUANIA albumą, jį jau išleido ir išskyspedijavo. K. S. Karpiui rašo, kad turėjo nugaros operaciją ir dabar gydosi.

• Iš Chicago vasario mėnesį vyksta tiesiog į New Yorką ir iš ten į Braziliją. Clevelande, kaip buvo žadėjęs, jau negalės sustoti, nes daug važinėti žiemos metu sveikata neleidžianti.

Savo albumą Clevelande platinti paliko sūnėnui Rytui Babickui — 16908 Endora Road. (Telef. KE 1-8794).

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus a būsit patenkinti

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savo savuose namuose. Klubas turi įvairius garsiausias. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radio valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksėte, visi patogumai Jums.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBSIS

Namų Pagrašinimas iš Vidaus ir iš Lauko

1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgilio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDICOTT 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

WILSON PURE OIL
SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE

DI 1-9807

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends
HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

CARL NEWMAN
MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road

RE 1-2705

Euclid, Ohio

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balyas GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Didžiai šventei ruošiantis

(Kaip geriau atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės 40 m. sukaktį)

EMILJA CEKIENE

Paskutiniu laiku lietuviškojo spaudos vis daugiau pradeda kelti ateinančių 1958 m. reikšmę mūsų gyvenime. Tai neeiliniai, bet sukuriantys metai, kuriais švenčiame 40 m. nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, 100 m. nuo dr. V. Kudirkos gimimo, 500 nuo Lietuvos kunigaikščio Šv. Kazimiero gimimo ir bene 300 m. nuo lietuvių emigracijos į šį kraštą pradžios.

Kad kuo iškilmingiau šiuos metus atžymėjus, lietuviškasis pasaulis rengiasi visai eilei įvairių kongresų bei seimų. Tačiau nesigirdi, kad kas nors ruošiasi tas sukaktis giliau atžymėti.

Būtų gera, jei galėtume ta proga ką nors pastoviosios suorganizuoti. Tačiau, jei neatsiima daugiau pasiryžusių entuziastų, teks tenkintis ir tuo, ką galime atlikti. Tiems suvažiavimams pasirodymams, jų programos ir įspūdžiai po jų vistiek ilgą laiką sujudins lietuviškąją visuomenę, neišskiriant jaunimo.

Spaudos paskelbus visą eilę tokių plataus masto suvažiavimų, atsirado visokių nuomonių ir abejonių, ar verta ir ko pasiekti tokie masiniai susibūrimai, kurie daug pinigų ištraukia, daug energijos atima.

Gi iš kitos pusės mūsų politinė veikla ėmė krypti daugiau į individualų pavienių asmenų dalyvavimą Liet. laisv. kovoj, atsisakant nuo demonstracijų, daugiau dėmesio skiriant kultūrinei veiklai.

Tokiu būdu, nevienam, prašomam tiems kongresams ar politinei veiklai aukos, kyla klausimas, ar verta. Kaip iš tikrųjų geriau?

Mums, nuo kasdienio darbo išvargusiems, maloniau būtų ramiai pailsėti, bet žinant, kad vos tik kartą atitrūksi nuo tos visuomeninės ir kūrybinės gyvybės, vargiai ją beatgausi, reikėtų prisiminti ir to praradimo neigiamas pasekmes ir dėl to tam pavargimui nepasiduoti.

Toks vyresniųjų pavargimas ir užsidarymas neigiamai veikia jaunimą, kuris, nagrinėdamas

savo problemas, labai pasigenda vyresniųjų atstovų.

Yra darbų, kurie tegali būti dirbami tik individualiai. Tai mūsų vienumoj užsidarę kruopštūs kūrėjai, kurių individualus darbas, siekias bendros naudos, pasiaukojimas bendrajai tikslui yra didelis įnašas į bendrąjį tautos lobyną. Jie visomis sąlygomis sugeba kurti vis naujų vertybių, kad mes, grįždami iš tremties, galėtume parsivežti daugiau, negu išsivežėm prieš daugelį metų.

Tačiau, kad jų kūriniai bei rankraščiai neliktų gulėti archyvuose, tik visuomeninio bendravimo dėka jie gali išvysti didesnę šviesą. O tam patogiausios sąlygos yra įvairūs sąsąskrydžiai, kongresai, seimai ir kt., kur naujoji mūsų kūryba demonstruojama seniems ir jauniems, nutiesdama lietuvišką tiltą tarp jų, nes emigracinio jaunimo patekimas į svetimos kultūros srovę neša jį tolyn nuo vyresniųjų.

Technikos amžius sutrumpino nuotolius, bet žmonių vistiek nesuartinio. Bet gi, susitikimas yra pagrindas susipažinti, pažinimas yra žingsnis prie tiesos, o tik tiesa išlaisvina žmogų, anot Rytų Europos istoriko Dr. Stadtmueller.

Kongresai, seimai ar kitokiais vardais suvažiavimai kaip tik ir duoda daug progos giliau pažinti savo idėją, pasikeisti nuomonėmis, vesti diskusijas tiesiai surasti. Tokie bendri sąsąskrydžiai, viešas pasidalinimas mintimis iš naujo uždega bėmerdinčios lietuviškos dvasios žiburėlį.

Tiesa, jie pareikalauja daug energijos, nes jį turinį įtraukiamą visos mūsų kultūrinės vertybės. Bet taip pat įtraukiamą ir daug naujų jėgų joms atlikti tiesioginiai ir netiesioginiai. Neapneigiamas ir be jaunimo talpos. Organizacija, kuri tokių kongresų suruošti nebesugeba, yra be ateities.

Tokį kongresą ateinančių metų pavasarį, gegužės mėn., nutarė suruošti ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kuriai netrūksta ir jaunųjų narių sveikos in-

ciatyvos, kurios daug rodo centro valdybos pirm. inž. E. Bartkus, sekretorius inž. J. Jurkūnas ir k. glaudžiai bendradarbiaudami ir su vyresniais s-gos vadovais, kaip adv. A. Oliu, dr. Biežius ir kitais.

Ir ALT S-ga yra nusistačiusi kuo iškilmingiau šiuos metus paminėti. Tie kongresai, nors būdami iš esmės ir kultūrinio pobūdžio, tačiau pajudins ir Lietuvos Laisvės klausimą, kurios siekti ir aptingusią savo dvasią stiprinti mums nepakanka vienos, kurios priemonės ar metodų, o taip pat ir vien veiksmų iniciatyvos. Nei vienas neturime visų, bet kiekvienas turime kurį nors vieną sugebėjimą, kuriuo galime ir turime prisidėti prie Lietuvos laisvės siekimo.

Giliausia įspūdį įrėžė juniorų kėlimas į seniorus. Čia širdį virpina naujųjų seniorų iškilmingos priesaikos žodžiai, priesaika korporacijos vėliavai; čia tėvūnys Vyt. Vaitaitis atsisveikina su buvusiais juniorais, skyriaus pirm. J. Maurukas sveikina naujuosius seniorus, pabrėždamas jų priesaikos prasmę, kaip įsipareigojimą tėvynei. Pakeltųjų vardu žodį taria Juozas Tysliava jr., čia gimęs ir augęs lietuvis.

I seniorus pakelti: Juozas Tysliava jr., Dalia Maurukaitė, Danutė Leskaitytė, Danutė Statkutė ir Virginija Sukutė.

Sukakties proga Korp! "Neo-Lithuania" žodžiu sveikino Lietuvos gen. kons. Jonas Budrys, LNT pirm. Vincas Rastenis, mecenatas Pr. Narvydas, Clevelando sk. atstovas A. Mackevičius, Fraternitas Estica atstovas, skautų Korp! "Vytis" atstovas R. Kezys, raštu ar telegramomis

Korp! "Neo-Lithuania" 35 metų sukaktį sausio 11 d. iškilmingai paminėjo Korp! New Yorko skyrius.

Posėdį pradėjo skyriaus pirm. J. Maurukas. Jis trumpai apžvelgė Korp! Neo-Lithuania 35 metų praeitį, ypač išryškindamas tragiškiausią korporacijos periodą, kai Lietuva neteko laisvės. Prisiminęs "tradicinį" jaunimo ir senimo pažūrų išsiskyrimą, pirminkas pažymėjo — "Ne pažūrų skirtume, bet tikslo vieningume glūdi pasiekimas. Korp! "Neo-Lithuania" su malonumu sutinka savo jaunuosius kolegas ir džiaugiasi, kad jie įneša į korporacijos gyvenimą naujų minčių, idėjų bei kūrybinės dinamikos, o darniame sugyvenime yra įmanomas puikus organizacinis darbas".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" 35 metų sukaktį sausio 11 d. iškilmingai paminėjo Korp! New Yorko skyrius.

Posėdį pradėjo skyriaus pirm. J. Maurukas. Jis trumpai apžvelgė Korp! Neo-Lithuania 35 metų praeitį, ypač išryškindamas tragiškiausią korporacijos periodą, kai Lietuva neteko laisvės. Prisiminęs "tradicinį" jaunimo ir senimo pažūrų išsiskyrimą, pirminkas pažymėjo — "Ne pažūrų skirtume, bet tikslo vieningume glūdi pasiekimas. Korp! "Neo-Lithuania" su malonumu sutinka savo jaunuosius kolegas ir džiaugiasi, kad jie įneša į korporacijos gyvenimą naujų minčių, idėjų bei kūrybinės dinamikos, o darniame sugyvenime yra įmanomas puikus organizacinis darbas".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

— kiti Korp! skyriai, korporantai, korporantės ir korporacijos draugai.

Džiugu, kad Korp! "Neo-Lithuania" eiles papildė jaunos jėgos. Šios šventės metu, be jaunųjų atstovų tėvūnys Vaitaičio, už prezidiumo stalo sėdėjo dar du tremtyje pakelti seniorai: Antanas Smetona ir Algis Spearskas. Gražu, kad beveik visi korporacijos nariai atėjo į iškilmes su spalvomis.

Pr. Pakr.

* SPORTAS *

VEDA ALGIRDAS BIELSKIS

IS LSK ZAIBO VEIKLOS

Clevelando LSK žaibas šį sezoną labai aktyviai dalyvauja Clevelando miesto pirmenybėse.

Dvi LSK žaibo vyrų tinklinio komandos dalyvauja Clevelando miesto tinklinio lygoje. Sausio 9 d. žaibo I-ji komanda įveikė savo didžiausius varžovius latvius 2:1 (10:15) (15:9) (15:12) ir iškopė į pirmą vietą. II-ji komanda šiuo metu stovi 5-je vietoje. Pirmenybės jau įpusėję ir numatomos užbaigti vasario pabaigoje.

Clevelando miesto moterų tinklinio lygoje dalyvauja taip pat 2 LSK žaibo komandos. Iki šiol be pralaimėjimų ėjusi pirmoji komanda, sausio 7 d. patyrė pralaimėjimą prieš Latvų Sporto Klubą, 1:2, tačiau sausio 9 d. įveikė ukrainietes 2:0 ir pirmąją išlaikė dėka geresnio taškų santykio. Šiuo metu mūsų rinktinės rungtynių balansas yra 7-1, latvių 6-1. Kaip žinome, mūsų žaidėjų latvės pirmame rate. Žaidžiama iš viso 4 ratai ir pirmenybės numatomos baigti kovo 18 d.

Maloniai staigmeną patiekė LSK žaibo jaunųjų krepšinio komanda, kuri dalyvauja Clevelando miesto lygos jaunųjų klaseje (16-18 m. amžiaus), savo grupėje sėkmingai užbaigė I-ji ratą be pralaimėjimų, tvirtai atsisotdami pirmoje turėdami balansą 6-0. Paskutinės rungtynės, sausio 13 d., mūsų klasei nugalėjo Blossom Boystown 30:24. Tenka pažymėti, kad per 7 metus pirmą kartą mūsų sportininkai pasiekė tokių gražių pasiekimų.

RUOŠIAMASI ŽAIDYNĖMS

Jau pradėta intensyviai ruoštis S. Amerikos Lietuvių sportinėms žaidynėms, kurios įvyks balandžio 12-13 d. Clevelande. Į šias varžybas suplaunks per 300 sportininkų iš JAV ir Kanados pademonstruoti savo sugebėjimus krepšinyje, tinklinyje, stalo tenise ir šachmatuose.

Jau ne vieną kartą praityje Clevelando lietuviškoji visuomenė parodė savo palankumą sportuojančiam jaunimui, todėl reikia tikėtis, kad ir šį kartą šia lietuvių sporto šventę visokeriopai parems.

LIETUVOS KRONIKA

(1918. II. 16 — 1940. VI. 15)

Sudarė A. GERUTIS

30. Vyriausybės aktu įsteigtas karo ordinas, pavadintas "Už Tėvynę" (1919. XI. 26 ordino pavadinimas pakeistas "Vyties Kryžiumi").

(—) Popiežius priėmė delegaciją iš Valstybės Tarybos vicepirmininko kan. Staugačio, prof. Grigaičio ir Dr. Pijaus Bielskaus. Delegacija įteikė memorandumą dėl Lietuvos bažnytinės provincijos sutvarkymo.

Rugpjūtis

8. Kaune įvyko pirmas oficialinis protokoluotas šaulių Sąjungos susirinkimas, pasivadinęs Kauno šaulių skyriaus susirinkimu.

18-19. Kaune įvyko pirmas Lietuvos mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 160 mokytojų.

19. Vokietija paskyrė specialų komisarą Klaipėdos kraštui, kuris administravo kraštą, kol jį perėmė Santarvės atstovas.

20. Išrinkta Lietuvos šaulių Sąjungos organizacinė komisija.

28. Paskelbtas įstatymas apie valstybės archeologijos komisijos sudarymą.

28-29 (naktį). Lietuvos saugumo organai Kaune suėmė P. O. W. (Polska Organizacja Wojskowa) sąmokslininkus, besirergusius padaryti ginkluotą sukilimą ir paimti valdžią į savo rankas. Iš rastų archyvų matyti, kad POW turėjo Lietuvoje 435 narius. Suimta 117, kiti pabėgo.

30. Paimti Zarasai. Bolševikai iš dalies išvyrtyti už Dauguvos.

31-IX. 2. Vyko sunkios kovos su bolševikais dėl svarbaus strateginio Kalkūnų punkto. Kalkūnai atiteko Lietuvos kariuomenei.

Rugsėjis

1-3. Kaune įvyko antrasis moterų katalikių kongresas.

10. Tartu susirinko Lietuvos, Latvijos ir Estijos politinė konferencija, kurioje nutarta taikos derybas su Sov. Rusija vesti koordinuotai.

15. Krašto apsaugos ministerija patvirtino Kauno šaulių paruoštus šaulių Sąjungos įstatus.

24. Anglija pripažino Lietuvą de facto.

24. Lietuvių lakūnai bombardavo raudonosios armijos laikomą Daugpilio geležinkelio stotį.

26. Ryšium su tuo, kad Anglija pripažino Lietuvą de facto, Kaune įvyko didžiulė padėkos demonstracija.

30. Bermontininkai įsibrovė į šiaulius. Užpuolė lietuvių gimnaziją, jie sumušė ir išvaikė mokinius ir užėmė gimnazijos rūmus.

30. Apdovanoti pirmieji kariai ordinu "Už Tėvynę".

Spalis

1. Kaune įvyko Vartotojų Draugijų Sąjungų pasitarimas ir nutarta steigti kooperatyvų sąjungų biurą.

2. Lietuvos vyriausybė nutarė išleisti 5 milijonų dolerių paskolą 20 metų iš 5½% ir platinti ją tarp Amerikos lietuvių.

4. Atsistatydino M. Slezevičiaus vadovaujamas Ministrų Kabinetas.

7. Inž. Ernestas Galvanauskas sudarė naują Ministrų Kabinatą. Ministras pirmininkas, finansų, prekybos ir pramonės ministras — E. Galvanauskas, užsienio reikalų — A. Voldemaras, vidaus — Dr. E. Draugelis, švietimo ir žemės ūkio ir valstybės turtų ministerijos valdytojas — J. Tubelis, teisingumo — L. Noreika, krašto apsaugos ministerijos valdytojas — pulk. Pr. Liatukas, susisiekimo — V. Černeckis.

8. Kaune buvo sušauktas platesnis mokslo ir visuomenės atstovų susirinkimas, kuriame buvo nutarta steigti aukštuosius mokslo kursus. Išrinkta vykdomoji komisija.

9. Bermontininkai iš pasalų puolė šiaulius lietuvių komendantūrą, nuginklavo sargybas ir pačią komendantūrą užėmė. Vėliau puolė kitas lietuvių valdžios įstaigas, po to pradėjo pulti bei plėsti ir kitus miestelius bei kaimus.

9. Kariuomenės vadu paskirtas gen. leit. Pr. Liatukas.

14. Bermontininkai puolė ir užėmė Linkaičių geležinkelio stotį, tuo būdu atkirsdami susisiekimą su kariuomene, veikusia prieš bolševikus.

15. Paskutinis Vokietijos kariuomenės transportas išvyko iš Lietuvos.

21. Žydų reikalams ministrui be portfelio paskirtas M. Soloveičikas, gudų — J. Voronko.

28. Paskelbtas išsamus, 152 paragrafus apimęs, savivaldybių įstatymas.

31. Ministrų Kabinetas paskyrė buv. finansų ministrą J. Vileišį Lietuvos misijos Amerikos Jungtinėse Valstybėse pirmininku, maj. Povilą Žadeikį — misijos vicepirmininku (jam, be to, suteikti ypatingi įgaliojimai kariniams reikalams) ir Joną Žilį — misijos išdininku.

Lapkritis

1. Kaune mirė dailininkas ir archeologas Tadas Daugirdas (gimė 1852. II. 27).

2. Valstybės Prezidentas A. Smetona išleido atsisaukimą į Amerikos lietuvių, kuriame dėkojo jiems už pagalbą Lietuvai ir prašė toliau jai padėti.

2. Lietuvos vyriausybė išdavė Jonui Vileišiui įgaliojimą būti "generaliu Lietuvos atstovu Amerikos Jungtinėse Valstybėse kaip Lietuvos misijos Amerikos Jungtinėse Valstybėse pirmininku".

10. Į Kauną atvyko britų atstovas pulk. R. B. Ward.

11. Lietuvių kariuomenės būrys puolė bermontininkų pagrįbtus Saločius ir po sunkių kovų su žymiai stipresniu prieš juos paėmė.

14. Į Kauną atvyko santarvininkų misija, vadovaujama gen. Niessel.

18. Priimtas įstatymas, pagal kurį Lietuvos piliečiai, įstoję į Beronto ar Virgilio ginkluotus būrys, turi iki 1919. XI. 30 iš jų pasišalinti, priešingu atveju bus baudžiami kaip valstybės išdavikai.

20. Priimtas Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymas. (Bus daugiau)

NEW YORK

PAMINĖTA Korp! "NEO LITHUANIA" SUKAKTIS

Korp! "Neo-Lithuania" 35 metų sukaktį sausio 11 d. iškilmingai paminėjo Korp! New Yorko skyrius.

Posėdį pradėjo skyriaus pirm. J. Maurukas. Jis trumpai apžvelgė Korp! Neo-Lithuania 35 metų praeitį, ypač išryškindamas tragiškiausią korporacijos periodą, kai Lietuva neteko laisvės. Prisiminęs "tradicinį" jaunimo ir senimo pažūrų išsiskyrimą, pirminkas pažymėjo — "Ne pažūrų skirtume, bet tikslo vieningume glūdi pasiekimas. Korp! "Neo-Lithuania" su malonumu sutinka savo jaunuosius kolegas ir džiaugiasi, kad jie įneša į korporacijos gyvenimą naujų minčių, idėjų bei kūrybinės dinamikos, o darniame sugyvenime yra įmanomas puikus organizacinis darbas".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

Korp! "Neo-Lithuania" pirm. P. Ališauskas, trumpai apibūdinęs korporacijos veiklą tremtyje, jos laikyseną politinių partijų atžvilgiu, pažymi, kad "savo tautišką laikyseną Korp! "Neo-Lithuania" yra lietuvių širdžiai artimesnė už kitų organizacijų ideologijas, nes jį savo ideologijai pagrindus ėmė savo žemės, iš savo tautos istorijos, iš savo tautinės ideologijos kūrėjų".

DĖMESIO!

BROWNEJONE SLIETUVIŲ SKYRIUS savo klientų ir visų kitų lietuvių dėmesiui skelbia gerą žinią: nuo 15. 1. 1958 — 15. 2. 1958 m. galima už papigintą kainą pasiūsti į Lietuvą standartinį siuntinį moterims ir vyrams.

Moterims, kaina: US\$42.00. Svoris: 8 lbs.

3 yds. stiprios medž. kost. tinkančios įvairioms progoms.

4½ yds. medviln. medž. suknelė, įvairių raštų ir spalvų.

1 vilnonė, geros rūšies skarelė (vieton jos galima pasirinkti 4½ yds. rayon medž. suknelę, įvairių spalvų).

3 poros rayon mot. kojinių.

1 pora vasarinių apatinių, labai gražaus išdirbinio.

1 vilnonis šalikas.

1 pora žemais kulnimis batų, stipraus darbo. Juodi ar rudi. Odiniais padais, geros odos. Tinka šventai dienai.

Vyrams, kaina: USA \$42.00. Svoris 7½ lbs.

3½ yds. medžiagos kost., tinkančios kietam nešiojimui.

Kartu tinka ir šventai dienai.

3 yds. geros, įvairių spalvų poplin, baltiniams medžiagos.

1 švarkelis, su 2 kišenėmis, užtraukiamas "zip".

1 pora vilnonių kojinių.

2½ yds. stiprios medž. kelnės, "corduroy".

1 šalikas, vilnonis.

Jūs galite įdėti į vieną iš tų siuntinių, pasirinkdamas iš mūsų kainaraščių ir daugiau norimų prekių, iki pilno 22 svarų svorio, arba sudaryti 12 galimų siųsti atskirų vardu daiktų. Jokį papildomų mokesčių už siuntinį neprimokėdamas, bet tik už prekes su muitu temokėdamas.

Parodykite šitą mūsų pigų pasiūlymą savo draugams ir pažįstamiems. Leiskite ir jiems pasinaudoti mūsų patarnavimu!

Jei jūs norėtumėte tokį pat siuntinį užsisakyti pasiun-

timui vienoje iš 3 firmų, kurios taip pat siunčia siuntinius, jums kainuotų:

Moteriškas	Vyriškas
1. \$56.60.	\$50.10.
2. \$51.30.	\$47.00.
3. \$53.50.	\$50.35.

Nepasitenkindami tuo, mes siūlome jums dar daugiau. Kiekvienas lietuvis, kuris užsakyks savo artimiesiems siuntinį, (ar vieną iš tų čia paduodamų, ar kitokį, tik ne maisto) per minimą laikotarpį, nuo 15. 1. 58 — 15. 2. 58, dalyvaus turtingoje loterijoje, kurios dovanų traukimas įvyks 23. 2. 1958 firmos raštine, apacioje paduodamam adresu.